

Virtual Worlds, Real Library

บทวิจารณ์หนังสือ

Book Reviews

โดย พัชร พิพิภกุล¹

Bell, Lori & Trueman, Rhonda B., eds. (2008). **Virtual Worlds, Real Libraries: Librarians and Educators in Second Life and Other Multi-User Virtual Environments.** New York: Information Today.

โปรแกรมโลกเสมือนบนอินเทอร์เน็ต ที่เรียกว่า “Virtual Worlds” “Multi-User Virtual Environments” หรือ “MUVES” เริ่มเป็นที่รู้จักใน ค.ศ. 2003 และมีการใช้งานกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นในปัจจุบัน เห็นได้จากโปรแกรมโลกเสมือนหลายโปรแกรมที่เป็นที่นิยม เช่น IMVU, World of WarCraft, Second Life เป็นต้น ที่ผู้ใช้งานโปรแกรมเหล่านั้นมากกว่า 20 ล้านคน จากการพยากรณ์ของบริษัทสำรวจทางการตลาดเกี่ยวกับเทคโนโลยีเว็บ กล่าวไว้ว่า ใน ค.ศ. 2011 ร้อยละแปดสิบของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะใช้งานโปรแกรมโลกเสมือนในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ทางธุรกิจ การตลาด การศึกษา รวมถึง นันทนาการ

Second Life (SL) เป็นโปรแกรมโลกเสมือน ที่ได้รับความนิยมสูงสุด มีผู้ใช้งานทั่วโลกมากกว่า 14 ล้านคน ในด้านการศึกษามีการใช้ SL ในการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning โดยมหาวิทยาลัยทั่วโลกมากกว่า 600 แห่ง ที่เปิดสาขาวิชาต่าง ๆ และสอนแบบออนไลน์ใน SL ผู้ที่สนใจสามารถสมัครเป็นเป็นนักศึกษาและลงทะเบียนเรียน จะได้รับปริญญาเทียบเท่ากับการเรียนการสอนทางไกลในรูปแบบอื่น รวมทั้งความร่วมมือทางวิชาการอื่น ๆ ของอาจารย์และนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยและหน่วยงานวิชาการต่าง ๆ ทั่วโลก ในด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ได้มีหลายมหาวิทยาลัยใช้ SL ในการจัดการเรียนการสอนทางไกล และสร้างห้องสมุดเสมือนที่รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลให้ผู้ใช้สามารถดาวน์โหลดได้ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายบรรณารักษ์เสมือนสำหรับให้บริการผู้ใช้ในโลกเสมือนบนอินเทอร์เน็ต

---

¹อาจารย์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ E-mail: patcharap@swu.ac.th

หนังสือ Virtual Worlds, Real Libraries: Librarians and Educators in Second Life and Other Multi-User Virtual Environments นี้ เขียนโดยเป็นบรรณารักษ์งานบริการตอบคำถามจำนวน 24 คน ที่ทำงานอยู่ในเครือข่ายความร่วมมือด้านห้องสมุดเสมือนใน SL ที่ชื่อว่า Alliance Virtual Library (AVL) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้ The Community Virtual Library Foundation (CVL) ซึ่งเป็นความร่วมมือของบรรณารักษ์และนักเอกสารสนเทศนานาชาติที่ใช้ SL โดย Lori Bell ผู้อำนวยการเครือข่าย AVL และ Rhonda B. Trueman บรรณารักษ์ชำนาญการห้องสมุดมหาวิทยาลัย Johnson & Wales ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้เรียบเรียง และ Stephen Abram ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท SirsiDynix เป็นผู้เขียนคำนิยม

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงห้องสมุดเสมือนและองค์กรทางการศึกษาหลายแห่งใน SL และโปรแกรมโลกเสมือนอื่น ๆ เนื้อหาของหนังสือแบ่งเป็น 21 บท ประกอบด้วย แนวคิดและการใช้โลกเสมือนทางการศึกษา การพัฒนาห้องสมุดเสมือนใน SL บรรณารักษ์เสมือนในงานห้องสมุด ซึ่งได้แก่ งานพัฒนาทรัพยากร งานจัดหมวดหมู่และทำรายการ งานบริการและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด งานบริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้า และงานเทคโนโลยีห้องสมุด เครือข่ายห้องสมุดเสมือนใน SL เครือข่ายนักวิชาการและนักวิจัยการศึกษา การจัดการเรียนการสอนออนไลน์บนโลกเสมือน SL จากมุมมองของผู้สอนและนักศึกษาหลายมหาวิทยาลัยทั่วโลก ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาโทบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ของมหาวิทยาลัยซานโฮเซ (MLIS, San Jose State University) ประเทศสหรัฐอเมริกา ตัวอย่างโครงการห้องสมุดเสมือนใน SL เช่น ห้องสมุดแห่งชาติของประเทศเนเธอร์แลนด์ ห้องสมุดเฉพาะทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ บริการข้อมูลด้านสุขภาพ (HealthInfo Island) ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford University Libraries) บทบาทขององค์กรวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ต่อโลกเสมือน SL เช่น Association of College and Research Libraries (ACRL), American Library Association (ALA), National Library of Medicine (NLM), Library of Congress (LC) เป็นต้น

หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นจากมุมมองที่หลากหลายทั้งในระดับของผู้พัฒนา ผู้ให้บริการ และผู้ใช้บริการโลกเสมือน ในส่วนท้ายของเนื้อหาเป็นบทสรุปแนวโน้มในอนาคตของโปรแกรมโลกเสมือนสำหรับการตัดสินใจของห้องสมุดและองค์กรที่ต้องการเข้าใช้โลกเสมือน รวมทั้งคำแนะนำสำหรับผู้เริ่มต้นใช้และผู้ที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ใช้ในงานบริการสารสนเทศ